



Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Oszályozás

027.43

Szerző:

D. L.

Cím:

A KULTÚRA EGYIK FELLEGVÁRA

Idő:

"1955"

Forrás:

Látogatás egy Szabó Ervin fiókkönyvtárban

Személy:

(Hely)

E. P.
1955.

(Idő) 11. 28.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Nem biztos, hogy téved, aki azt mondja, hogy a József körút és a Nap utca sarkán van a VIII. kerületi kultúra fellegrvára. Igaz, hogy ez a szó: fellegrvár — már régen frázissá kopott, talán túlzás is, de a Szabó Ervin-könyvtár 9. számú fiókjáról mégis ez jut az ember eszébe. Nemcsak azért, mert itt 30 ezer kötet könyv között lehet válogatni és havonta vagy 17 ezer kötetnyi műveltséget adnak a dolgozók kezébe, hanem azért is, mert ez a könyvtár egy józsefvárosi bérházban van, az emeleten, tehát valamivel közelebb a fellegrvekhez, mint szeretnénk. Aki meg akarja ostromolni, annak bizony meglehetősen sötét csigalépcsőn és — mi tagadás — nem túlságosan tiszta lépcsőházon kell átcsörtetnie.

A 9-es fiókot nem most létesítették,

több mint harminc éve működik, hagyományai vannak, tekintélye és olyan olvasói, akik már régen innen szerzik olvasmányaikát. De vajon kik olvastak itt régebben, kiknek nyújtottak 1945 előtt szórakozást, felüdülést ezek a könyvek? Erre tán Vékony Margit elvtársnő tudna a legjobban felelni, hiszen ő csaknem két évtizede ebben a könyvtárban dolgozik.

— Elsősorban tisztviselők, diákok, meg amolyan „magán-

zók” használták a könyvtárat — mondja. — Munkások nem nagyon jártak ide, mert általában délután fél hatkor befejeződött a kölcsönzés. A munkásszonyolknak pedig kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy olvassanak.

Voltak azért munkásolvasók is, olyanok, akikről Fort Sándor, a könyvtár egykori vezetője beszél 1937-ben írott tanulmányában: „Félénkséggel párosult szegyenkezés jellemzi őket. Tájékozatlanságukban inkább vállalják a meg nem értett könyv előolvasását, csak kérték, kérdezni ne kelljen.”

És most?

Lehoczky elvtársnő, a könyvtár vezetője erről beszél:

— Körülbelül háromezer olvasónk van. Munkások, kisemberek, értelmiségiek, közép- és fősokolások, mint régen. Van olyan munkások is, akik még Angyalföldről vagy Csepelről is idejönnek könyvért.

Tényleg jönnek. Németh János elvtárs Csepelen dolgozik, a Cserzőanyaggyárban kőműves, s éppen most iratkozik be a könyvtárba. Megkérdeztük tőle, mi indította erre.

— Történelmi regényeket meg életrajzokat szeretnék olvasni — mondja. — És ha a szakmámba vágó könyvhöz juthatnék, azt biztosan nem tenném le.

Németh elvtárs valószínűleg talál majd kedvére való könyvet, regényeket és szakkönyveket is, hiszen van itt minden fajta. Rádler elvtárs, a könyvtár egyik dolgozója egyébként elmondta, hogy sokan jelentkeznek hasonló kívánsággal.

Sokan akarnak szakkönyvet olvasni, s vannak, akik eredményesen forgatják. Egy textilgyári munkásnőnek például már hat újítást fogadtak el, olyanokat, amelyeket szakkönyvekből „nézett ki”.

A kölcsönzőpult előtt nyolctíz ember áll. Várják, hogy rájuk kerüljön a sor, s közben a kiállított könyveket nézegetik. Az egyik várakozót megszólítjuk,

s olvasmányai felől érdeklődünk.

Fiatal munkás és már rájött az olvasás ízére, rendszeresen jár a könyvtárba. Elmondja, hogy azokat a könyveket szereti, amelyek gazdagítják ismereteit. Motorszerelő a szakmája, ezért elsősorban a mechanikai problémák érdeklik, de szereti a repüléssel foglalkozó könyveket, a szovjet szépirodalom alkotásait is nagyon kedveli és Méray Tibor Koreai jelentése is megnyerte tetszését. Regényeket, verseket is olvas, de ezeket címük szerint választja ki. Amelyik könyv címe sokat ígér, érdekes művet sejtet, azt hazaviszi. Így

aztán természetes, hogy nem mindig szerencsésen választ, az érdekes cím mögött néha harmad-, negyedrendű alkotás rejlik. Bizony jó lenne, ha a könyvtáros elvtársak segítenének neki. De nemcsak neki, hanem a többi munkásfiatalnak is, akik művelt emberré akarnak válni, de a könyvtáros támogatása, tervszerű irányítása nélkül csak nagyon lassan, nagy vargabetűkkel

juthatnak el az irodalom igazi értékeinek megismeréséhez.

Igaz, hogy a 9-es fiókban

dolgozó elvtársak nemcsak kielégítik az igényeket, általában igyekeznek tanácsot adni, jó irányba befolyásolni az olvasókat, de azért talán mégis többet lehetne tenni. Jókaik például rendkívül népszerű; van, aki nem is akar mást a kezébe venni, mint Jókairegényt. Az ilyen olvasót talán meg lehetne győzni arról, hogy a Jókairegény nem az irodalom felső határa és Jókain kívül nagyon sok író alkotott és alkot érdekes és értékes művet.

Fort Sándor munkásolvasói 1937-ben azt a könyvet vitték el, amelyiket a kezükbe adtak, Gyorsok Mihályné elvtársnőt azonban 1955-ben nem olyan könnyű kielégíteni. Ő bizony visszautasítja azt, ami nem tetszik neki, véleményét mond könyvekről, íróról. Öröm hallgatni, amikor arról

beszél, hogy elsősorban a mai témájú magyar és szovjet könyveket szereti, és Móricz, meg Mikszáth alkotásait. Most egy Sásdi Sándor-regényt, és Jorge Amado egyik munkáját választotta ki. Beleteszi a két könyvet a szatyorba és már megy is. Kellemes szórakozást kívánunk neki.

Ezalatt állandóan cserélődnek az olvasók, de a könyvtáros elvtársak fáradhatatlanul ajánlanak, kölcsönöznek és beszélgetnek az emberekkel. Miközben nézzük, hogy milyen kedves-készségesen elégtük ki a legkényesebb igényű olvasót is, arra gondolkunk, hogy akik ilyen türelmesen foglalkoznak az emberekkel, azok nagyon szeret-hetik hivatásukat. Mert van-e szebb hivatás, tudást, műveltséget adni a dolgozók kezébe, hogy látóbb, teljesebb, igazabb emberekké legyenek? Van-e szebb dolog annál, hogy egyre többen megértik: az ember életében a legnagyobb öröm a megértés öröme. Aki a kölcsönzőpult előtt áll és fölemeli a tekintetét, egy feliratot olvashat a falon: „Öregségemre sok minden elhagyott, sok mindentől eltávolodtam magam is, de a könyvre rá fog meredezni a kezem.” Anatole France mondja. Nekünk.

D. L.